اخبار

برگزاری رویداد «زین قند پارسی»

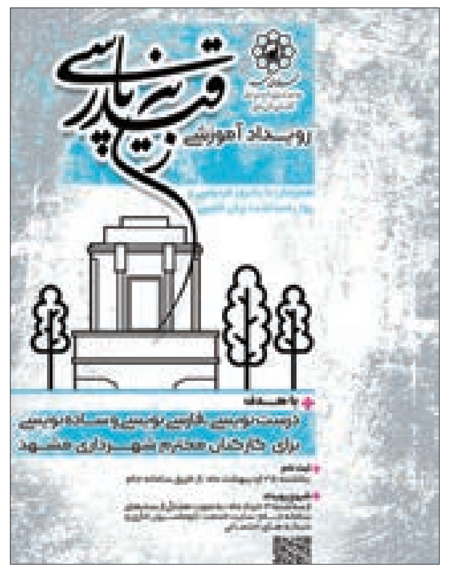
زین قند پارسی
رویداد آموزشی
با هدف
درست نویسی، خوانا نویسی و ساده نویسی
برای کارکنان محترم شهرداری مشهد

مدیرکل دفتر نوسازی و تحول سازمانی شهرداری مشهد از آغاز سلسله آموزش‌های «زین قند پارسی» هم‌زمان با یادروز فردوسی و روز پاسداشت زبان فارسی خبر داد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، مهدی یاراحمدی خراسانی با بیان این خبر گفت: شهرداری مشهد، سازمانی است پردامنه که به دلیل ماهیت کاری، به صورت مستقیم و غیرمستقیم با همه اقشار مردم در ارتباط است، از طرفی اصلاح شیوه گفتار و نوشتار، سامان‌دهی فرهنگ سازمانی و فرهنگ شهروندی، همواره از دغدغه‌های شهرداری مشهد به شمار می‌رود.

به گفته او، به دلیل همسایگی با حماسه‌سرای بزرگ، حکیم ابوالقاسم فردوسی که عمر گران‌بهای خود را برای پاسداری از زبان فارسی، حفظ عناصر ملی و تمدن ایرانی در اثر جاودان خود یعنی «شاهنامه» صرف کرد و نیز به دلیل گستردگی تعاملات در شهرداری، تردیدی نیست که این سازمان بزرگ باید به عنوان پیشگام در این زمینه نقش مؤثری ایفا کند.

یاراحمدی خراسانی بیان کرد: این آموزش‌ها از ۲۵ اردیبهشت، هم‌زمان با سالروز گرامیداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و روز پاسداشت زبان فارسی و با رویکرد آموزش‌های خرد (میکرولرنینگ) و تعامل‌محور، به صورت هفتگی و از بستر سامانه جامع آموزش منابع انسانی (جام)، اتوماسیون اداری (گام)، صفحه دسکتاپ، درگاه (سایت) خدمت، شبکه‌های اجتماعی و در قالب روش‌های جذابی همچون موشن‌گرافی، اسکورم تعاملی، اینفوگرافی و... برای همه سرمایه‌های انسانی در دسترس قرار می‌گیرد.

برگزاری «از حماسه فردوسی تا حماسه خرمشهر»

۳۳ برنامه ویژه و بیش از دویست برنامه فرهنگی در قالب طرح «از حماسه فردوسی تا حماسه خرمشهر» به منظور بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان فارسی از سوی کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی برگزار می‌شود. حجت‌الاسلام والمسلمین علی اکبر سبزیان، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی در این باره گفت: تلاش ما در مجموعه کتابخانه‌ها و اداره کل کتابخانه‌های عمومی بر آن است تا در عصر فناوری و روند رو به رشد استفاده از فضاهای مجازی، با اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های متنوع فرهنگی گامی مؤثر در معرفی آثار فاخر و شناساندن بیشتر بزرگان علم، ادب و دین این سرزمین به جامعه برداریم.

او تصریح کرد: از همین رو بر آن شدیم تا هم‌زمان با بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی برنامه‌های فرهنگی همچون، نشست کتاب‌خوان، نمایشگاه کتاب، نمایشنامه‌خوانی، معرفی کتاب، برگزاری محافل ادبی با محوریت فردوسی‌شناسی و استقرار کتابخانه‌های سیار در مناطق حاشیه‌ای و کم‌برخوردار شهر را تحت عنوان طرح «از حماسه فردوسی تا حماسه خرمشهر» اجرا کنیم.

شایان ذکر است، طرح «از حماسه فردوسی تا حماسه خرمشهر» از شنبه ۲۴ اردیبهشت تا ۳ خرداد ۱۴۰۱ برگزار می‌شود. نخستین ویژه‌برنامه این طرح با عنوان «آیین بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی» با حضور استادانی همچون فرزاد قائمی و محمدرضا جمالی در روز یکشنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ به همت اداره کل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی برگزار می‌شود.

برگزاری دو نمایشگاه در بزرگداشت فردوسی

نمایشگاه شاهنامه‌های نفیس خطی و چاپ سنگی گنجینه رضوی به مناسبت روز پاسداشت زبان فارسی و بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و روز جهانی موزه‌ها و میراث فرهنگی امروز ۲۵ اردیبهشت در موزه قرآن و هدایای رهبر معظم انقلاب در صحن کوثر حرم مطهر امام رضا(ع) افتتاح می‌شود. این نمایشگاه تا ۸ خرداد ادامه دارد و علاقه‌مندان می‌توانند در ایام برگزاری از ساعت ۹ تا ۱۲:۳۰ برای بازدید از آثار آن مراجعه کنند.

همچنین نمایشگاه آثار استادان و مدرسان انجمن خوش‌نویسان مشهد هم‌زمان با بزرگداشت روز ملی حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان و ادب فارسی امشب در طبقه فوقانی سرسرای آرامگاه فردوسی گشایش می‌یابد. این نمایشگاه تا ۳ خرداد ادامه دارد و علاقه‌مندان می‌توانند صبح‌ها از ساعت ۹ تا ۱۲ و عصرها از ساعت ۱۶ تا ۲۱ برای بازدید از آثار به آرامگاه فردوسی مراجعه کنند.

محافل قرآنی در مسجد سرنوشت‌ساز شهرمان از سر گرفته می‌شود

مسجد کرامت مشهد؛ پایگاه مبارزه آزادی‌خواهانه روحانیان

ریحانه موسوی

هنر مقاومت

نشست اطلاع‌رسانی محافل قرآنی مسجد کرامت در راستای طرح احیای کرسی تلاوت این محفل، که جلسه مرکزی آن قبل از پیروزی انقلاب اسلامی با حضور رهبر معظم انقلاب بوده است، صبح دیروز با حضور رئیس هیئت مدیره جامعه قاریان قرآن کریم و معاون قرآن و عترت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی در دفتر مرکزی جامعه قاریان قرآن مشهد برگزار شد. مراسم افتتاحیه این رویداد امشب از ساعت ۲۰:۳۰ در مسجد کرامت واقع در چهارراه شهدا، با حضور جمعی از مسئولان برگزار خواهد شد. مسجد کرامت در دوران مبارزات مردم انقلابی ایران، یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین پایگاه‌های مبارزه روحانیون و مردم مبارز مشهد با نظام ستم‌شاهی محسوب می‌شد. بعد از پیروزی انقلاب نیز این بنای باشکوه به یکی از مهم‌ترین ارکان هدایت فعالیت‌های انقلابی و دینی در مشهد تبدیل شد. بنای مسجد کرامت به همت انسان آزاده‌ای به نام محمود کرامت وقف شده است.

عکس: جواد کرمانی | شهرآرا

چرا مسجد کرامت اهمیت ویژه‌ای دارد؟

سید جواد سید فاطمی، رئیس هیئت مدیره جامعه قاریان قرآن کریم مشهد در این نشست گفت: مسجد کرامت که در سال ۵۳ افتتاح شد، مجلل‌ترین و زیباترین مسجد مشهد در دوره خود بود، در آن زمان معمولاً مساجد کوچک بود یا وضعیت ظاهری چندان خوبی نداشت. پیش از آن محافل تفسیر قرآن رهبر معظم انقلاب در مسجد امام حسن مجتبی(ع) واقع در خیابان دانش برگزار می‌شد و ایشان امام جماعت آن بودند.

او افزود: بعد از پایان ساخت بنای این مسجد، آقای محمود کرامت به همراه یکی از دوستان خود نزد رهبر معظم انقلاب رفتند و از ایشان دعوت کردند تا نماز خود را در این مسجد بخوانند، از آن زمان به بعد همه فعالیت‌های مذهبی، نماز، سخنرانی، قرائت قرآن و دعای ندبه محوریت پیدا کرد، هم به جهت موقعیت راهبردی که این مسجد داشت و هم بنای آن برای فعالیت‌های مذهبی بسیار مناسب بود.

به گفته سید فاطمی، به دلیل استقبال خوب مردم، آقای کرامت در طبقه بالای این مسجد حسینیه‌ای نیز ساختند. رئیس هیئت مدیره جامعه قاریان قرآن کریم مشهد یادآور شد: رهبر معظم انقلاب در کنار نماز جماعت و محافل تفسیر قرآن، از مردم دعوت کردند تا جلسات قرآن برگزار کنند. یک سند تاریخی درباره این موضوع وجود دارد، آن هم قرآن بزرگ و شکیلی است که خود ایشان در ابتدای آن نکاتی درباره قرائت قرآن نوشته‌اند و در مسجد موجود است.

او بیان کرد: در دوران پیش از انقلاب به دلیل حکومت نظامی و شرایط حاکم بر جامعه، همه جلسات مذهبی تعطیل شد، بعد از پیروزی انقلاب این جلسات دوباره احیا شد و تا دوره دفاع مقدس که تحت تأثیر جنگ مقداری کم‌رنگ شده بود ادامه داشت. در سال ۶۸ با توجه به پایان دوره دفاع مقدس و حضور بچه‌ها در مشهد، به فکر تشکیل جامعه قاریان قرآن افتادیم، اما با توجه به اینکه در آن زمان مؤسسات فرهنگی مفهومی نداشتند و قانون آن در سال ۷۴ نوشته شد نگران بودیم، به همین دلیل نزد مقام معظم رهبری رفتیم و اساس‌نامه تشکیلات را به ایشان دادیم که ایشان ملاحظه و شفاهی آن را تأیید کردند.

رئیس هیئت مدیره جامعه قاریان قرآن کریم مشهد، با اشاره به تصمیم احیای دوباره جلسات قدیمی به بهانه تأسیس جامعه قاریان قرآن مشهد بیان کرد: در مسجد کرامت جلسات چندهزارنفری برگزار می‌کردیم که در زمان خود بسیار تأثیرگذار بود و تأثیرات آن فقط محدود به مشهد نبود، بلکه همه کشور تحت تأثیر این فضا قرار گرفتند.

او همچنین یادآور شد: در گذر زمان با توجه به اینکه جلسات به صورت هفتگی برگزار می‌شد، عادی‌سازی اتفاق افتاد و جلسات رونق اولیه خود را به مرور زمان از دست دادند، تا به دوران شیوع ویروس کرونا رسیدیم و همه مجالس و محافل قرآنی تعطیل شد. اکنون با توجه به کاهش این بیماری به فکر افتادیم تا جلسات را با شیوه جدیدی احیا کنیم. این جلسات دیگر به صورت هفتگی برگزار نخواهد شد بلکه ماهیانه خواهد بود و از حالت جلسه آموزشی به شکل تشکیل یک پایگاه تلاوت در می‌آید، به این شکل که یک قاری یک بسیار خوب قرآن را تلاوت می‌کند و مردم از آن استفاده می‌کنند. این جلسات یکشنبه‌های آخر هر ماه برگزار می‌شود زیرا جلسات قبل از انقلاب شب‌های دوشنبه برگزار می‌شد.

کاهش آسیب‌های اجتماعی با سبک زندگی قرآنی

همچنین حمید صمدی، معاون قرآن و عترت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان در این نشست بیان کرد: ما به دنبال این هستیم که طرح‌هایی برای تبلیغ فعالیت‌های قرآنی به ویژه سبک زندگی قرآنی و کاهش آسیب‌های اجتماعی در سطح جامعه دریافت کنیم.

او با اشاره به فعالیت‌های فرهنگی و قرآنی که در حوزه‌های مختلف از سوی دستگاه‌ها در حال انجام است گفت: یکی از وظایف اصلی فرهنگ و ارشاد اسلامی هماهنگ کردن این فعالیت‌هاست و یکی از کارگروه‌های تخصصی ما در دبیرخانه شورای فرهنگی استان در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، کارگروه تبلیغ و ترویج فعالیت‌های قرآن و عترت استان است، بسیاری از طرح‌ها در آنجا ارزیابی شده و برای اجرا مورد حمایت قرار می‌گیرند.

صمدی بیان کرد: در پایان سال ۱۴۰۰ بیش از ۱۵۰ طرح فرهنگی قرآنی به دست ما رسید که ۶۷ طرح آن تصویب شد و به مرحله نهایی رسید. تعدادی از مؤسسات فرهنگی به صورت تخصصی با حوزه قرآن و عترت فعالیت دارند که نام آن‌ها «مؤسسات فرهنگی قرآن و عترت» است، همچنین ۲۵۰ مؤسسه در سطح استان داریم که تعداد زیادی از آن‌ها در مشهد هستند. نکته حائز اهمیت این است که مدیران و اعضای هیئت مؤسس بیش از ۶۰ درصد این مؤسسات بانوان هستند.

معاون قرآن و عترت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی یادآور شد: آن چیزی که اکنون مد نظر داریم بحث تخصص در رشته‌های صوت، لحن، قرائت و حفظ است، چند طرح بسیار ویژه از سوی جامعه قاریان قرآن نیز به دست ما رسید و جالب بود که این طرح‌ها بسیار به روز بود. جامعه قاریان قرآن طرح احیای کرسی تلاوت قرآن کریم در مسجد کرامت را در دستور کار قرار داده که نقطه عطفی است تا هر مسجد یک پایگاه قرآنی باشد.

معاون فرهنگی هنری سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد خبر داد

اجرای ویژه‌برنامه‌های فرهنگی و هنری در دهه «ادب، حماسه و نکوداشت فردوسی»

معاون فرهنگی هنری سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد، فهرست برنامه‌های نکوداشت روز فردوسی را که از ۲۴ اردیبهشت آغاز شده و تا سوم خرداد ادامه دارد، اعلام کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، «یوسف اسماعیل‌زاده» بیان کرد: سازمان اجتماعی فرهنگی شهرداری مشهد در دهه ادب، حماسه و نکوداشت روز فردوسی بزرگ، برنامه‌های متنوعی برای شهروندان مشهد در نظر گرفته است. در این ایام دو مسابقه «گنجینه‌های شهر خورشید» و «مسابقه بزرگ شاهنامه پژوهان» برای همشهریان عزیز در نظر گرفته شده است و دو فراخوان نیز با نام‌های یادمان میدان سپهبد و جشنواره ادبی مشهد برگزار می‌شود. معاون فرهنگی هنری سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد ادامه داد: برگزاری تور گردشگری ویژه آرامگاه فردوسی و اجرای ویژه‌برنامه‌های فرهنگی و هنری در جلوخان آرامگاه فردوسی از دیگر برنامه‌هایی است که انجام خواهد شد، همچنین در این مکان اجرای گروهی ضرب‌نوازی پهلوانی، اجرای داستان‌های گذر سیاوش و گذر حماسه، نورافشانی ویژه هر شب ساعت ۲۰، اجرای نمایش تئاتر فاخر ماردوش و روایت جذاب کاوه و ضحاک برگزار خواهد شد. اسماعیل‌زاده همچنین بیان کرد: در این ایام سعی شده ویدئو سه زبانه حکیم طوس ساخته شده و در کنار نمادهای جلوخان، نقالی و روایتگری برای آشنایی بیشتر عزیزان با حکیم ابوالقاسم فردوسی اجرا شود، اجرای ویدئومپینگ در مقبره و برگزاری برنامه جهان شهر رویداد ویژه حکیم توس با اجرای سرود، نقالی و شعر با حضور چهره‌های حماسی کشور نیز فضای مطلوبی به این شب‌ها خواهد داد. او ضمن اشاره به اکران شهری استرابورد و بیلبورد، دیگر اقدامات انجام شده را این گونه برشمرد: میدان فردوسی به طور ویژه فضاسازی شده است و از یادمان فاخر رستم و سهراب رونمایی خواهد شد.

درباره نمایشگاه عکسی که در نگارخانه فردوسی مشهد برگزار شده است

«آن کادر» ایستاده درون قاب

گروه فرهنگ و هنر

نگارستان

محوطه مجتمع شریعتی و جهاد دانشگاهی مشهد، نسبت به دیگر دانشگاه‌ها چندان بزرگ نیست، با این حال آن قدری هست که جمعیت دانشجویان و آدم‌های دیگر، با فراغ بال بروند، بنشینند روی نیمکت‌های منتظرش و گپ بزنند. ولی وقتی صحبت از بازگشایی سالن نمایشگاهی و نگارخانه فردوسی، آن هم بعد از حدود سه سال درگیری و ممنوعیت‌های کرونا می‌شود، اوضاع کمی فرق می‌کند، آن قدر شلوغ و پر رفت و آمد می‌شود که آدم دیگر نیمکت خالی پیدا نمی‌کند که رویش بنشیند و خستگی هایش را به زمین بفروشد، به ویژه که روز افتتاحیه نمایشگاه عکس «آن کادر» باشد. نگارخانه فردوسی، به دلیل قرارگرفتن در مجموعه جهاد دانشگاهی، صرفاً به برگزاری نمایشگاه‌هایی مرتبط با فعالیت‌های دانشجویان می‌پردازد، نگارخانه‌ای منتظر و مشتاق که این بار در آن، عکس‌های پنج کلاس هم زمان به نمایش گذاشته شده است. انگار ساختمان نگارخانه، بعد از سه سال بسته بودن و ساکت بودن، یک‌باره فریاد کشیده باشد. به همین دلیل در سالن اصلی نمایشگاه جای سوزن انداختن نیست. حدود صد اثر مربوط به کلاس‌های مبانی عکاسی در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده و از آن میان هم تعدادی عکس انتخاب شده است تا به نمایش درآید، عکس‌هایی که حاصل چند ماه آزمون و خطا و زحمت هنرجویان عکاسی است. احتمالاً هیئت انتخاب که از استادان و عکاسان با سابقه و کاربلد هستند، کاری سخت و زمان بر را پشت سر گذاشته‌اند. این نمایشگاه به راهنمایی، انتخاب و سلیقه حمیدرضا گیلانی‌فر، نوشین وفادار، امین ابراهیمی، نسترن فرجاد پزشک و رؤیا ایرانی اصل برگزار شده است. دانشجویان با استعداد، فوت و فن‌هایی را که استادان به آن‌ها آموزش داده‌اند، به صورت تصویر بر دیوارها نقش زده‌اند.

از آنجایی که این نمایشگاه نوعی آزمون و بخشی از برنامه درسی عکاسان جوان است، نمی‌توان با نگاه صرفاً هنری به سراغش رفت. برای هنرمندی که در حال فراگرفتن مبانی عکاسی است، توجه به نور و قاب‌بندی‌های درست، اولویت دارد تا نگاه هنری به موضوعات. با این حال، می‌توان رد نگاه هنرمندانه را در بعضی عکس‌ها مشاهده کرد، عکس‌هایی که نوید پرورش یافتن عکاس‌هایی درست و اصولی را به بیننده می‌دهد.

به دلیل مبحث آموزش، در این ضیافت، موضوعات کلیشه‌ای، قاب‌های تکراری، نورها و فرم‌های کارگردانی شده و چیزهایی از این دست زیاد می‌بینید. پس تحلیل هنری در کار نیست. فقط از منظر فنی می‌توان درباره آثار نظر داد که قبلاً این کار را گروهی از استادان کاربلد، با انتخابشان انجام داده‌اند.

یکی از این عکاسان و استادان حمیدرضا گیلانی‌فر است. با خوش‌رویی که از او سراغ داریم و با صبر و حوصله، سؤالات ما را می‌شنود و پاسخ می‌دهد. درباره نمایشگاه و شکل برگزاری آن توضیح می‌دهد. درباره کلیشه‌ای بودن کارها توضیح منطقی می‌دهد و در ضمن به این نکته اشاره می‌کند که همین قدر که هنرجویان، مبانی عکاسی را یاد گرفته‌اند، خوشحال است و بدون شک از بین کسانی که در این نمایشگاه حضور دارند، حداقل چهار نفر، عکاس حرفه‌ای خواهند شد. بقیه هم از نظر فنی به آن حدی از توانایی می‌رسند که بتوانند گلیم خودشان را از آب بیرون بکشند.

او بر این باور است که وظیفه هنرمند، این است که بعد از این دست نمایشگاه‌ها، برود بین مردم و نگاه آن‌ها را به مقوله هنر ارتقا دهد، چون آدم‌ها معمولاً آن قدر گرفتار مسائل روزمره هستند که فرصتی برای این طور تجربه‌ها ندارند. او در پایان اظهار امیدواری می‌کند که توانسته باشند انصاف را رعایت کنند.

در این نمایشگاه آثار کیانا احمدیان یزدی، الهه استاد، امیرمهدی اسدی، رویا ایرانی اصل، شقایق آبی، صادق آدینه سردار، مهدیه باغبانی، داوود پرهیزی، وحید تجویدی، عرفان ترابی، مهرداد جعفرزاده، مهدی جوان‌پور، زهره حسینی، فائزه حیدری، سمانه رثایی، احسان رضازاده، افسون رضازاده، رها روحبخش عظیمی، یاس عبادیان، علی اصغر غلام‌پور، الناز فخار، میلاد فرهادیان، وحید کریمی، زهرا محمدپور، سحر ناصری و علی نبوی به نمایش گذاشته شده است.

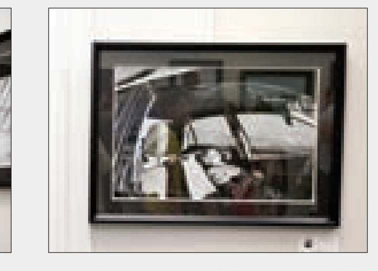

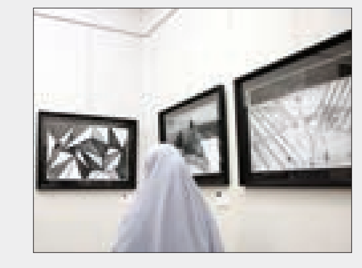

عکس: مهدیه غفوریان | شهرآرا

آیت‌ا... علم‌الهدی در نشست فرهنگ عمومی استان:

«شاهنامه فردوسی» منظومه کامل حکمت‌آموزی است

مرتضی محمدپور

هنر حماسی

امام جمعه مشهد در جلسه شورای فرهنگ عمومی استان، با تأکید بر لزوم حمایت از طرح‌های فردوسی‌پژوهی و تبیین ابعاد فکری و معرفتی شاهنامه، گفت: اگر گمان کنیم که فردوسی فقط یک شاعر بوده و شاهنامه منحصر در یک دیوان شعر است، این تلقی ظلم به فردوسی و شاهنامه به حساب می‌آید. زیرا این حکیم عالی‌قدر به عنوان یکی از نمادهای حکمت و معرفت در فرهنگ و ادبیات فارسی مطرح است و اثر ماندگار او هم منظومه کامل حکمت‌آموزی است.

آیت‌ا... سید احمد علم‌الهدی افزود: هنگامی که بشر ذهنیتی از بینش سیاسی و تصویری از دموکراسی نداشت و در اروپا به راهزنی، غارت و دزدی دریایی افتخار می‌کردند، فردوسی توسی در خراسان می‌گوید «بیا تا جهان را به بد نسپریم»، که نشان می‌دهد این حکیم تا چه حد به حکمت‌آموزی در قالب اسطوره‌سازی‌های خود توجه داشته است.

شاهنامه؛ مصداق اسطوره‌سازی حکمت‌آموز

نماینده ولی فقیه در استان خراسان رضوی بیان کرد: شخصیت‌های شاهنامه به عنوان مصادیق اسطوره‌سازی، نمادهای کاملی از فرهنگ و ادب و حماسه هستند. مثلاً در ماجرای سیاوش، پس از تهمتی که متوجه شخصیت سیاوش می‌شود، او با گذر از آتش نشان می‌دهد که از گناه مبراست و همین امر یکی از قله‌های رفیع حکمت‌آموزی است. زیرا گذر از آتش در واقع نماد عبور از گناهان و یکی از مراحل تعالی معرفتی است. علاوه بر این، اسطوره‌سازی حکمت‌آموز فردوسی در شاهنامه، انحصار در رستم و سهراب هم ندارد، بلکه زنان شاهنامه هم به عنوان نمونه زن ایرانی، مظهر حیا و بینش سیاسی هستند، تا جایی که شخصیت منیژه در هنگام معرفی خود، حجاب و عفت ورزی را به عنوان نشانه فضیلت می‌داند و می‌گوید: «منیژه منم دخت افراسیاب/برهنه ندیده رخم آفتاب».

حمایت از پژوهش‌ها با محوریت فردوسی

او ادامه داد: جنگ نرم امروز، جنگ روایت‌هاست و در راستای جهاد تبیین، باید از فعالیت‌های پژوهشی با محوریت فردوسی حمایت شود تا ضدانقلاب نتواند حکیم توس را به گونه‌ای که خود می‌خواهد، معرفی کند و آن را به عنوان نمادی در برابر اسلام و وجود با کرامت امام رضا(ع) قرار دهد.

آیت‌ا... علم‌الهدی مفهوم حماسه‌آفرینی مدنظر فردوسی را به طور خاص ناظر بر جهاد در راه خدا دانست که مظاهر کامل آن در دفاع مقدس و دیگر عرصه‌های ایثار و شهادت متجلی شده است و تصریح کرد: در آیات قرآن کریم که ناظر بر مقوله جهاد است، از عبارات هم‌خانواده مفهوم «قتال» استفاده شده است و پروردگار عالم بندگان خود را به قتال با کفار و منافقان دعوت می‌کند. طبق نظر فقیهان، این موضوع ناظر بر ادله اذن است و حالت وجوبی ندارد و از این بابت است که موضوع ایثار و شهادت بر دیگر ابعاد جهاد و حماسه برتری و فضیلت پیدا می‌کند.

مصداق حماسه فردوسی، جهاد و شهادت است

او تأکید کرد: درست است که مفهوم حماسه‌آفرینی ماهیتی عام دارد و می‌تواند ناظر بر همه ابعاد زندگی باشد، اما به طور خاص، حماسه‌ای که مدنظر فردوسی است، ناظر بر موضوع جهاد و شهادت است و در تبیین این مقوله حتی اگر از دیگر مصادیق فعالیت‌های جهادی نیز به عنوان حماسه یاد می‌شود، باید همواره جهادی که لازمه‌اش ایثارگری است و شهادت در راه خدا را نصیب و روزی مجاهد می‌کند، مورد توجه ویژه باشد.

توصیه‌ای برای مدیریت شهری

عضو مجلس خبرگان رهبری با تأکید بر لزوم ارتباط مستمر و مؤثر نهادهای فرهنگی برای تبیین شخصیت فردوسی گفت: نباید مدیریت شهری به گونه‌ای عمل کند که آرامگاه فردوسی و مجموعه اطراف آن به عنوان جزیره‌ای مستقل، ماهیت انحصاری پیدا کند. زیرا فردوسی متعلق به همه است و همه نهادها باید برای تعظیم شخصیت او وارد عمل شوند. به طور مثال، برای معرفی ظرفیت فرهنگی مجموعه بقعه هارونیه که در همسایگی آرامگاه فردوسی قرار دارد، آستان قدس رضوی می‌تواند عهده‌دار امور شود. زیرا این محل در واقع همان موقعیتی است که مأمون ملعون، امام رضا(ع) را به زهر مسموم کرد و بنابراین می‌تواند به فرهنگ رضوی و مفاهیم مربوط به آن مرتبط باشد.

شهدای خراسان؛ حماسه‌آفرینان جاویدان

استاندار خراسان رضوی نیز در این مراسم گفت: روح و نگاه اعتقادی که در جای جای شاهنامه مشهود است، باید به گونه‌ای مورد توجه قرار بگیرد که مضامین ملی و بومی آن برجسته‌سازی شود تا دیگر فرهنگ‌ها نتوانند حکیم توس را برای خود مصادره کنند. به گفته یعقوبعلی نظری، فرهنگ رضوی و وجود با کرامت امام رضا(ع) از یک سو و فرهنگ دفاع مقدس و وجود با برکت ۲۳ هزار شهید در خراسان رضوی که همگی حماسه‌آفرینان جاویدان بودند، فرصت مناسبی را فراهم کرده است که پرداختن به شاهنامه به برانگیخته شدن موج فرهنگی سازنده منجر شود.

فردوسی؛ سرمایه فرهنگی کشور در سطح بین‌المللی

شهردار مشهد نیز در ادامه این نشست با بیان اینکه می‌توان به هویت فردوسی و شاهنامه در سطح بین‌المللی و با ابزار رسانه‌ای و فرهنگی پرداخت، بیان کرد: در وضعیت کنونی، به دو دلیل نیاز است تا به فردوسی‌پژوهی در عرصه‌های بین‌المللی پرداخته شود، نخست اینکه فردوسی شخصیتی بین‌المللی است و معرفی او به عنوان شخصیت برجسته فرهنگی که ایرانی بوده است، می‌تواند آورده‌های وسیعی برای کشور داشته باشد. علاوه بر این، حقیقت این است که امروزه این خطر با قوت بیشتری وجود دارد که عده‌ای فردوسی را مصادره کنند و هویت ایرانی بودن و خراسانی بودن او به گونه‌ای دچار تحریف شود که در آینده برخی به سادگی هویت ایرانی او را هم مورد سؤال بدانند. همان طور که این موضوع امروزه با گستاخی برای برخی دیگر از شخصیت‌های فرهنگی سرشناس ایرانی اسلامی مطرح می‌شود.

سید عبدا... ارجائی ادامه داد: در نوروز ۱۴۰۱ یکی از رویدادهای مثبتی که در شهر صورت گرفت، پرداختن به زیرساخت‌های فرهنگی برخاسته از شاهنامه بود. در واقع نخستین بار هنرمندان از پیکره‌سازی و ماهیت‌های عینی شاهنامه فراتر رفتند و به رویدادها و مفاهیم متعالی آن توجه کردند که از جمله می‌توان به پاویون تعاملی گذر سیاوش از آتش اشاره کرد که در محوطه جلوخان آرامگاه فردوسی نصب و اجرا شد و با استقبال مردم نیز همراه بود.

ایثار و شهادت؛ قله حماسه‌سرایی‌های فردوسی

محمد حسین‌زاده، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، نیز ایثار و شهادت را قله حماسه‌سرایی‌های فردوسی خواند و اظهار کرد: رهبر معظم انقلاب درباره مقام و جایگاه این شاعر محب اهل بیت(ع) نکات در خور توجهی را مطرح کرده‌اند و حقیقت است که ما خراسانی‌ها هم به طور شایسته به شخصیت این حکیم بزرگ توجه نکرده‌ایم. به همین منظور، در جلسات کارگروهی که در چند ماه گذشته تشکیل شده است، تصمیم بر این شد تا از امسال سازوکار منسجمی برای تخصیص و اهدای نشان ویژه فردوسی تدارک دیده شود تا سالانه به چهار نفر از افرادی که در چهار بخش از پیش تعیین شده، دارای جایگاه برتر باشند، این نشان فرهنگی ویژه اعطا شود. وی افزود: در بخش اول، همه پژوهشگرانی که در حوزه زبان و ادبیات فارسی فعالیت می‌کنند و تلاش‌های آنان توسط دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد تأیید شود، می‌توانند نامزد دریافت نشان باشند. در بخش دوم که با عنوان «حماسه‌ساز» نام‌گذاری شده است، همه افراد شاخصی که در حوزه‌های علمی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی فعالیت مؤثر و درخور توجهی داشته‌اند، می‌توانند برای دریافت این نشان نامزد باشند. در بخش سوم که با عنوان «حماسه‌سرا» نام‌گذاری می‌شود، آن دسته از هنرمندانی که به معرفی و تبیین نگاه انقلاب اسلامی در حوزه فرهنگ و هنر مشغول‌اند، می‌توانند گزینه اعطای نشان باشند و در بخش چهارم که مشتمل بر حوزه بین‌الملل است، همه فعالیت‌های فرهنگی مرتبط با فردوسی و معرفی آن در سطح جهانی مدنظر کارگروه تخصصی قرار می‌گیرد.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان از آغاز تعامل و همکاری خاص این اداره کل با سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و نیز مراکز علمی و پژوهشی استان خبر داد و گفت: به زودی در سایه این همکاری‌ها، پژوهشگاه حکمت فردوسی به مرحله ساختاربندی می‌رسد و طرح راه‌اندازی آن به شورای فرهنگ عمومی استان ارائه خواهد شد.

شاهنامه فردوسی؛ پشتوانه آموزشی نوجوانان

سردار اکبر افراسیابی، معاون هماهنگ‌کننده سپاه امام رضا(ع) که به نمایندگی از سپاه استان در جلسه شورای فرهنگ عمومی استان حاضر شده بود، مضامین ارزشی و مفاهیم معرفتی شاهنامه فردوسی را قابل انتقال به نسل‌های آینده دانست و تصریح کرد: دشمن مادر عرصه جنگ نرم در تلاش است تا با خلق نماد و الگوسازی، قلوب و اذهان جوانان ما را به تسخیر آموزه‌های خود درآورد و در میانه این هجمه‌های فرهنگی، حکیم ابوالقاسم فردوسی و دیگر شخصیت‌های برجسته علمی و فرهنگی به عنوان پشتوانه مؤثر مطرح هستند که در هر دو عرصه دینی و ملی می‌توانند از استحاله معرفتی نسل جوان جلوگیری کنند.

حماسه محصول جهاد است

سردار حسینعلی یوسفعلی‌زاده، مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس خراسان رضوی، نیز در این نشست حماسه را محصول جهاد در راه ارزش‌ها دانست و گفت: در طول سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، مظاهر بارز حماسه‌آفرینی به طور خاص در حرکت‌های جهادی متجلی و ملموس بوده است و به موازات استمرار این فعالیت‌های جهادی، در عرصه حماسه‌آفرینان باید از قله تا دامنه را مورد توجه قرار داد، به این معنا که از سرداران شهید شناخته شده تا شهدای گمنام و حتی مادران و خانواده‌های معظم شهدا تعظیم و تکریم شوند و آموزه‌های آنان به یکایک افراد ملت و نسل آینده‌ساز ایران اسلامی انتقال یابد.

عکس: جواد کرمانی | شهرآرا

گروه فرهنگ و هنر

شاهنامه فردوسی سرلوحه زندگی امروز

آیین بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان فارسی برگزار شد

آیین بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان فارسی در سالن آمفی تئاتر دانشکده علوم دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. در این برنامه که با حضور محمدعلی زلفی گل وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، یعقوبعلی نظری استاندار خراسان رضوی، محمد حسین‌زاده مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی و شماری از استادان دانشگاه همراه بود، با اجرای نقالی به کارگردانی محمد جهان‌پا، نشان عالی فرهنگی هنری فردوسی به حسن ذوالفقاری حماسه‌پژوه، افشین علا حماسه‌سرا، رضا عالی‌زاده مشاور فرمانده قرارگاه پایگاه عملیاتی مبارزه با کرونا، اصغر عبدلی فناور و سازنده واکسن کووایران برکت و محمدکاظم کاظمی شاعر و نویسنده افغانستانی ساکن مشهد اعطا شد. در حاشیه این برنامه نیز هشت همانندسازی از نسخه‌های شاهنامه فردوسی که در مرکز نسخ خطی کتابخانه آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود، به نمایش گذاشته شد. در ادامه روایتی از این رویداد پیش روی شماست.

معجزه‌ای به نام شاهنامه

محمد حسین‌زاده، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی، گفت: صحبت کردن درباره فردوسی سخت است. درباره معجزه شاهنامه کتاب‌ها نوشته شده است و باید همچنان نوشته شود. ما هنوز باید سیاست خارجی، نظامی و روابط بین‌الملل خود را بر اساس مرام شاهنامه احیا کنیم و در دروس علوم سیاسی ما تدریس شود.

حسین‌زاده با بیان اینکه برنامه‌های متنوعی در کتابخانه‌های عمومی مدارس اتفاق می‌افتد، گفت: نسل جدید ما نیاز دارد که با استفاده از زبان هنر، آرمانش را به او منتقل کنیم. نشان فردوسی امروز در چهار حوزه اهدا می‌شود. حوزه اول حماسه‌پژوهی، فردوسی‌شناسی و شاهنامه‌شناسی است؛ کسانی که عمری موی خود را سفید کردند تا فردوسی را بشناسند و بشناسانند. ما عنوان آن را «نشان فردوسی در حوزه حماسه‌پژوهی» گذاشتیم.

او با اشاره به اینکه حوزه دوم نشان فردوسی در حماسه‌سرایی است، گفت: فردوسی آرمانی داشت و برای آرمانش بزرگ‌ترین حماسه‌سرای جهان شد. قرار است تا رصد کنیم و ببینیم سالانه چه کسانی در مسیر فردوسی به سبک و آرمان او برای حماسه‌ها آفرینش ادبی و هنری خواهند داشت و هر سال به یاد فردوسی برای قوت مسیر او جایزه نشان فردوسی به فردی تعلق می‌گیرد که حماسه‌سرایی برتری داشته باشد.

حسین‌زاده تصریح کرد: عرصه سوم حماسه‌سازی رستم، سیاوش، کاوه و فریدون حماسه‌سراهای شاهنامه هستند. غایت فردوسی عزت و استقلال ایران بوده است و جدا از مرزبانی زبان فارسی که هنر فردوسی است، در مرزبانی جغرافیایی ایران با کاشت نهال غیرت و عزت در دل ایرانیان نیز نقش داشته است. قهرمانانی که امروز در کشور ما حماسه می‌آفرینند، هم قدم رستم در حوزه صیانت از آب و خاک ایران هستند.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: حوزه چهارم، بین‌الملل است. از کسانی که کمک می‌کنند زبان فارسی و آرمان فردوسی در دنیا نهادینه شود، قدردانی می‌شود. اولویت اول کشورهای هم‌زبان و همسایه است. در سال‌های بعد نیز به سراغ کشورهای دورتر می‌رویم و امید اینکه زبان فارسی در همه کشورها کرسی داشته باشد و آموزش داده شود.

امروز همه جا سخن از فردوسی است

عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی و دبیر علمی همایش «پیام شاهنامه، پایندگی زبان فارسی» در این مراسم گفت: اولین بار که در سال ۱۳۷۶ در نخستین یادروز حافظ در شیراز اعلام کردیم که می‌رویم تا در مشهد هم یادروز فردوسی را تدارک ببینیم، هرگز باور نمی‌کردیم که امسال، پس از ۲۴ سال، این اقدام حتی در سطح جهانی چنین جا افتاده باشد. امروز همه جا چه در فضای مجازی و چه در فضای حقیقی سخن از فردوسی است.

محمد جعفر یاحقی یادآور شد: خوشبختانه در سال‌های پیش با تلاشی که در خراسان صورت گرفت، روز ۲۵ اردیبهشت علاوه بر بزرگداشت فردوسی، روز پاسداشت زبان فارسی هم نام گرفت و این روز ارزشمندتر شد. یاحقی با تأکید بر نمود همه جنبه‌های زندگی در شاهنامه، تصریح کرد: از بیت اول تا بیت آخر شاهنامه صدای توحید، وحدانیت و ایزد پاک به گوش می‌رسد، کتابی که با نام خدا آغاز می‌شود و با دین خاتمه می‌یابد. البته این دیانت در همه بخش‌های شاهنامه موج می‌زند.

او با اشاره به «حمد و ثنا و ذکر خداوند در شاهنامه فردوسی» اثر محمدحسین پاپلی یزدی، گفت: این کتاب نزدیک به سیصد صفحه دارد و در آن همه مواردی که به توحید و وحدانیت خداوند در شاهنامه اشاره شده، جمع‌آوری شده است. چندین کتاب دیگر نیز مانند «جهان‌بینی و حکمت فردوسی» و «دانش و خرد فردوسی» در این زمینه منتشر شده است. به گفته یاحقی، فردوسی قدیمی‌ترین شاعر شیعه‌مذهب است و در شاهنامه تعلیماتی وجود دارد که امروز سرلوحه زندگی ماست، از باورهای انسانی که به هم‌زیستی مسالمت‌آمیز در زندگی انسان کمک می‌کند، تا مسائل گوناگون اخلاقی مانند پرهیز از دروغ، توجه به کمک به دیگران و گرفتن دست زیردستان. در واقع ما اگر امروز فهرست مضامین اخلاقی و انسانی شاهنامه را جمع کنیم، خودش یک کتاب می‌شود. بسیاری از تعالیم اخلاقی که در شاهنامه وجود دارد، بعدها مورد استفاده شاعران و نویسندگان قرار گرفته است. دبیر علمی همایش «پیام شاهنامه، پایندگی زبان فارسی»، شاهنامه را کتابی کامل دانست و گفت: شاهنامه مسائل دیروز و امروز را در برمی‌گیرد.

دین و زبان فارسی؛ لازمه هویت ایرانی

محمدحسن مقیسه، نویسنده و منتقد ادبی، نیز در این مراسم گفت: امروز من به اینجا آمدم تا درباره کتاب «امین زبان و ادب پارسی» که ره‌گفتارهای رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره زبان فارسی است، با شما سخن بگویم. وقتی که از زبان فارسی صحبت می‌کنیم، صحبت از تاریخ و گذشته دور نیست. زبان فارسی آن زبانی است که اکنون هم مورد حسادت دشمنان این نظام است. چهار ماه پیش تلویزیون دولتی انگلیس برنامه‌ای ساخت که در آن از دیکتاتوری زبان فارسی سخن گفت. وقتی که این گونه مغرضانه درباره زبان فارسی صحبت می‌کنند، باید بدانیم که زبان فارسی زبان این روزهای ماست.

او افزود: اکنون فقط در سه کشور ایران، افغانستان و تاجیکستان به زبان فارسی سخن می‌گویند. این زبان، زبانی بوده است که روزگاری نه چندان دور از قسطنطنیه یعنی ترکیه کنونی تا کلکته هند وسعت داشته است. در این پهنه بزرگ اکنون حدود پانزده کشور هستند که همه به زبان پارسی یا همان فارسی سخن می‌گفته‌اند.

مقیسه تصریح کرد: زبان فارسی، آن زبانی است که توانسته است در طول ۱۲۰۰ سال زندگی ایرانیان از خود دفاع کند. وقتی که اسلام از غرب کشور وارد ایران شد، به زبان عربی بود. ما ایرانی‌ها اسلام را پذیرفتیم و مسلمان شدیم، اما عرب‌زبان نشدیم. این منتقد ادبی اظهار کرد: در مرحله دوم خاندان‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی که ایرانی نبودند و از ماوراءالنهر آمده بودند، در کشور ما حکومت راندند و زبانشان ایرانی نبود، اما زبان فارسی مقابل آن‌ها مقاومت کرد و از بین نرفت. در مرحله بعدی مغول‌ها به کشور ما حمله کردند و آثاری از زبان مغولی بر زبان ما گذاشتند، اما زبان فارسی باز هم مقابل زبان مغولی کم نیاورد و مقاومت کرد. در مرحله چهارم با بی‌مهری صفوی‌ها روبه‌رو شد و در مرحله پنجم در حکومت گذشته سخن از تغییر خط و زبان بود. در نهایت و در مرحله ششم که اکنون در آن قرار داریم، در طلیعه سخنانم به آن اشاره کردم. او بیان کرد: نکته‌ای که رهبر معظم انقلاب به آن پافشاری می‌کنند، این است که جامعه و هویت ایرانی بر دو رکن استوار است، اول دین مبین اسلام و دوم زبان فارسی. اگر هر یک از این دو روش آسیب ببینند، هویت ایرانی ما آسیب می‌بیند.

عکس: میلاد سمنگانی | شهرآرا

برای مطالعه متن کامل و ویدیو این گزارش کد روبه‌رو را اسکن کنید
scanit

اخبار

سومین ویژه‌نامه «سرو هزارساله» منتشر شد

هم‌زمان با روز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان فارسی، سومین ویژه‌نامه «سرو هزارساله» منتشر شد.

دکتر یوسف بینا، دبیر ویژه‌نامه «سرو هزارساله» با اعلام این خبر گفت: انتشار ویژه‌نامه «سرو هزارساله» از سه سال گذشته به همت روزنامه شهرآرا انجام شد و امسال سومین شماره آن منتشر شده است.

به گفته او، رویکرد اصلی در این ویژه‌نامه جمع‌آوری سخنان، اندیشه‌ها و گفتار بزرگان، صاحب‌نظران و پژوهشگران درباره حکمت و اندیشه فردوسی و همچنین توجه به نیازهای امروز ما به شخصیتی مانند فردوسی است.

دکتر بینا ادامه داد: فردوسی فقط یک شاعر نیست، بلکه فرهنگ‌سازترین شاعر کشور ما و شاهنامه او سند هویت و شناسنامه ملی ماست. بنابراین هرچه در اقیانوس دانش فردوسی غوطه‌ور شویم و گوهرهای درخشان به دست آوریم باز هم کم است.

او توضیح داد: این ویژه‌نامه در قالب یک محصول رسانه‌ای است و با بهره‌گیری از نوشته‌های بزرگان و گفت‌وگو با اهالی فرهنگ سعی شده است بین مخاطب عام و مخاطبان فرهیخته و نخبه، آشتی ایجاد کند تا همگان بتوانند از آن استفاده کنند.

دکتر بینا درباره فصل‌های این ویژه‌نامه گفت: در فصل اول، گفتارها و نوشتارها از افرادی است که از دریچه حکمت، دین و اندیشه به شاهنامه می‌نگرند. فصل دوم از نگاه دانشگاهیان، فصل سوم از منظر ادبی، فصل چهارم از نگاه فرهنگی، باستان‌شناسی و میراث فرهنگی به توس و آرامگاه فردوسی و در فصل پنجم نیز از دید هنری به آن پرداخته شده است.

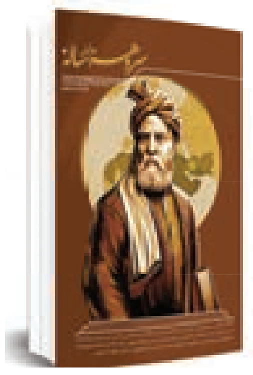

یادداشت

زبان فارسی و نامورنامه حکیم توس

علیرضا حیدری|روزنامه نگار

بیست و پنجم اردیبهشت، سال‌هاست که به نام نامی فردوسی بزرگ زینت یافته و چند سالی هم هست که روز پاسداشت زبان فارسی بدان افزوده شده است تا در کنار بزرگداشت فرزانه توس، به مهم‌ترین میراث آن مرد حکیم، یعنی زبان گران‌سنگ فارسی توجه شود. بی‌گمان فردوسی با آفرینش شاهنامه، این نامورنامه ادبیات فارسی، در کنار باززنده‌سازی فرهنگ و تمدن و تاریخ ایران و ایرانی، به داد زبان فارسی رسید و با سرودن شاهنامه کاری کرد که این ستون و پایه تمدنی ایرانی ز باد و ز باران گزندی نیابد و شکوه این کاخ بلند مانا و جاودان بماند. به تعبیر استاد خالقی مطلق که تصحیح شاهنامه ایشان بهترین و علمی‌ترین تصحیح موجود است: «امروز اهمیت زبان فارسی در کنار اهمیت هویت تاریخی فرهنگی و ملی مهم‌ترین آموزه این کتاب است و این دو آموزه از یکدیگر جدا نیستند.»

بی‌گمان جامعه رشدیافته باید زبانی رشدیافته داشته باشد. از این رو، پاسداری از زبان فارسی برای ما یک وظیفه است و با توجه به اینکه زبان و خط فارسی در قانون اساسی به عنوان زبان و خط رسمی شناخته شده است، باید برای پاسداری از آن کوشید. این وظیفه، هم وظیفه حاکمیتی است و هم عمومی. به ویژه ما در سرزمین بزرگ خراسان که زادگاه و پرورشگاه زبان و ادبیات فارسی است، بیش از همه سزاوار پاسداری از زبان فارسی هستیم.

زبان فارسی امروز با آسیب‌های فراوانی روبه‌روست. انبوه رسانه‌های رسمی و غیررسمی و فراوانی شمار کسانی که به صورت حرفه‌ای یا غیرحرفه‌ای می‌نویسند و قلم در دست دارند، بر دغدغه‌های دل‌سوزان افزوده و نگرانی‌ها را جدی‌تر کرده است. فضای مجازی میدان فراخی فراهم کرده و به همه امکان نوشتن داده است. این میدان به آسیب‌ها دامن زده و نگرانی‌ها را بیشتر کرده است. خطر جدی آنجاست که سبک نوشتن در فضای مجازی به رسانه‌ها و قالب‌های رسمی سوق یابد، چنانکه گاه این اتفاق افتاده است. بد نیست همین جا یادآوری کنم که بنده در نامه‌ای از یک مقام رسمی و بالای کشوری دیدم که «راجع به» را «راجب» نوشته بود و این همان خطری است که احساس می‌شود. بی‌تردید آسیب غلط‌نویسی و نیز تغییر نحو و ساختار جمله‌بندی زبان فارسی، می‌تواند از فضای مجازی به رسمی‌نویسی بغلتد که باید راهی برای جلوگیری از آن پیدا کرد. با توجه به آشفتگی‌هایی که زبان فارسی را به خطر انداخته است، چه در کاربرد بی‌ملاحظه واژگان بیگانه و چه در نوشتار غیرمعیار در نثر و نحو فارسی، به ویژه در رسانه‌ها و فضای مجازی و مکاتبات اداری، ضرورت پاسداری و توجه بیشتر به زبان فارسی به عنوان رکن هویتی ما کاملاً احساس می‌شود.

میدان دیگری که برای زبان فارسی خطرساز شده، رسانه‌ها هستند. رسانه‌ها به دلیل سرعت و انبوه مطالب، در نوشتن درست و نادرست واژه‌ها و ساختار جمله و جمله‌بندی، گاه دقت لازم را ندارند و تشتت و پراکندگی در سبک نگارش رسانه‌ها به فراوانی دیده می‌شود. با توجه به اینکه رسانه‌ها مرجع معیار تلقی می‌شوند و برای مردم مرجعیت زبانی دارند، در صورت بی‌دقتی، به نوعی فرهنگ‌سازی غلط در سبک و شیوه نگارش ترویج خواهد شد. البته صداوسیما بیش از دیگران در این مسیر سهم دارد، که متأسفانه بی‌دقتی‌های گفتاری و نوشتاری در ادبیات صداوسیما کم نیست. با وجود تأکیدهای فراوان به ویژه از طرف مقام معظم رهبری این سازمان همچنان در این راه جدیت و توجه لازم را ندارد.

سبک نامه‌نگاری اداری هم، یکی دیگر از جاهایی است که به زبان فارسی آسیب زده است و متأسفانه کلیشه‌نویسی‌هایی که میراث شوم چند قرن است، سبک شلخته و ناموزون و بدی را در نامه‌نگاری اداری ایجاد کرده است که به موقع در این باره خواهم نوشت.

بنابراین، روز زبان فارسی این فرصت را فراهم می‌آورد تا تلنگری بزنیم به هم که برای زبان فارسی کوشش و دقت بیشتری داشته باشیم.